

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ І ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПРАВОВИХ НАУК І ФІЛОСОФІЇ**

КУРСОВА РОБОТА

з історії держави і права зарубіжних країн

на тему:

“ Конституція Франції 1946 Р., її характеристика”

Студентки 1 курсу, 1АП групи

Спеціальність 081 Право

Поливаної Анни Олександрівни

Керівник: канд.іст.наук, доцент Лапшин С.А.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис _____ Прізвища та ініціали

_____ (_____)

Підпис _____ Прізвища та ініціали

Вінниця 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	5
1.1. Розвиток державно-політичного устрою Франції.....	5
1.2. Становлення II та III республіки Франції	11
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНИЙ ОГЛЯД СТАНОВЛЕННЯ ЧЕТВЕРТОЇ РЕСПУБЛІКИ У ФРАНЦІЇ ТА ЇЇ КОНСТИТУЦІЇ 1946 Р.	16
2.1. Причини виникнення Четвертої республіки у Франції.....	16
2.2. Характеристика Конституції Франції 1946 р.	20
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27

ВСТУП

Актуальність теми. У пошуку найкращої форми республіки вартий уваги досвід Франції, яка належить до числа тих держав, які внесли особливий вклад у розвиток конституційно-правової теорії та практики. Саме Франція протягом XVIII - XX ст. «перепробувала» різні форми правління і саме вона на практиці довела, що парламентське вярховенство не створює необхідних умов для стабільного та динамічного розвитку держави, що парламентаризм має обмежені політичні ресурси у вирішенні гострих питань та нездатний долати серйозні кризи.

Характеристику Конституції Франції 1946 р. розглядали наступні вчені: Г. Почепцова, В. Іванова, С. Чукут, Ю. Борева, Е. Дергачової, . Крюкова, А. Марущака, М. Демкової, Л. Костенко, О.Радченка, ОГ. Шонія тощо.

У 1943-1944 рр. після об'єднання французького й лондонського центрів у Алжирі був заснований єдиний французький Комітет національного визволення як Тимчасовий уряд Французької Республіки. Саме цей орган здійснював управління країною в 1944-1946 рр. У цей період у Франції почалася глибока перебудова політичної системи, що супроводжувалася важливими соціально-економічними реформами й перегрупуванням основних партійно-політичних сил.

Мета роботи – теоретично дослідити становлення та характеристику конституцію Франції 1946 року.

Для досягнення мети необхідно вирішити низку завдань:

- описати розвиток державно-політичного устрою Франції;
- розглянути становлення II та III республіки Франції;
- визначити причини виникнення Четвертої республіки у Франції;
- навести характеристику Конституція Франції 1946 р.

Об'єктом дослідження є конституція Франції 1946 р..

Предмет дослідження – процес формування Четвертої республіки та конституції Франції 1946 р..

Методи, які використовуються у роботі: теоретичні – загальнонаукові (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, класифікація історико-педагогічних джерел, архівних документів, матеріалів періодичних видань), що дозволило узагальнити та систематизувати погляди вітчизняних педагогів на проблему, яка розглядається.

Структура роботи. Курсова робота складається із вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

При заснуванні Четвертої республіки її творці, враховуючи негативний досвід Третьої республіки й прагнучи ослабити владу уряду, наділили додатковими повноваженнями нижню палату парламенту, що стимулювало виникнення фактичної переваги парламенту, призвело до повного «паралічу» виконавчої влади і, як наслідок, парламентського абсолютизму. Конституція 1946 р. зберегла основні традиції французьких республіканських конституцій XIX ст., а Франція стала однією з перших країн, де була заснована парламентська республіка, оскільки закріпила на конституційному рівні основні принципи парламентської форми правління. Однак у Четвертій республіці парламентаризм був реалізований у своїх крайніх і абсолютних формах, що показало його нежиттєздатність і мало- ефективність, оскільки парламентська перевага не змогла забезпечити політичну стабільність.

Досвід Франції представляє великий інтерес для країн, що належать, як і вона, до континентальної державно-політичної сім'ї. Він показує, що тривала «адміністративна опіка», навіть якщо вона поєднується з «парламентським суверенітетом», не створює необхідних умов для стабільного і динамічного розвитку суспільства. У республіка довела можливість з'єднання сильної президентської влади і демократичних інститутів. Але її досвід виявив не тільки сильні, але і слабкі сторони «змішаного» державного ладу. Останній функціонує зовсім по-різному в залежності від того, президентська чи опозиційна йому партія контролює Національні збори і, отже, уряд. Проблема «співжиття», недостатньо врегульована законодавчо, може привести до протиборства президента і прем'єр-міністра, негативно позначитися на ефективності державної влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ардан Ф. Франция: государственная система. М. : Юрид. лит., 1994. С. 22-25.
2. Арзаканян М.Ц. Политическая история Франции XX века. М., 2003. С. 42.
3. Баглай М. В. Конституционное право зарубежных стран : учебник для вузов / М. В. Баглай, Ю. И. Лейб. М.: Норма, 2012.
4. Бержель Ж.-Л. Общая теория права. М. : Nota Bene, 2000. С. 538.
5. Боботов С. В. Конституционная юстиция. М. : Прогресс, 1994. С. 85.
6. Бостан С. К. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики : монографія. Запоріжжя: Юрид. ін-т, 2005. С. 107.
7. Гергелійник В. Конституційний Суд в системі органів контрольної влади: теоретичні аспекти / В. Гергелійник // Право України. 2008.
8. Жакке Ж.-П. Конституционное право и политические институты : учеб. пособие / Ж.-П. Жакке ; пер. с франц. М. : Юристь, 2002. С. 110.
9. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закладів / М. В. Цвік, В. Д. Ткаченко, Л. Л. Богачова та ін.; за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина, (автор глави VI С. М. Олейников). Х. : Право, 2002. С. 88.
10. История государства и права зарубежных стран. В 2-х ч. И Под ред. Н.А. Крашенинниковой и О.А. Житкова. Ч. 2. М., 1998. С. 290.
11. История государства и права зарубежных стран: Учебник для вузов: В 2 ч. Ч. 2 / Под общ. ред. д. ю. н., проф. О. А. Жидкова и д. ю. н., проф. Н. А. Крашенинниковой. 2-е изд., стер. М.: Издательство НОРМА, 2003. 720 с.
12. Керимов А. Д. О своеобразии государственной системы современной Франции II Государство и право. 2001. № 1. С. 34.
13. Клишас А. А. Конституционный контроль и конституционное правосудие зарубежных стран: Сравнительно-правовое исследование : монография / В. В. Еремян. Итерна, 2009.

14. Конституция Французской Республики 1958 г. URL: http://www.conseilconstitutionnel.fr/conseilconstitutionnel/root/bank_mm/constitution/constitution_russe_version_aout2009.pdf.
15. Конституції зарубіжних країн : навч. посіб. / авт.-упоряд.: В.О.Серьогін, Ю. М. Коломієць, О. В. Марцеляк та ін. / за заг. ред. В.О.Серьогіна. Х. : Вид-во «ФІНН», 2009. С. 59.
16. Крутоголов М.А. Государственный строй современной Франции. Четвертая республика. М., 1988. С. 67.
17. Лотюк О. С. Конституційний контроль в зарубіжних країнах / Лотюк О. С. // К: Теорія і практика інтелектуальної власності, 2008.
18. Маклаков В. В. Конституционное право зарубежных стран. Общая часть : учеб, для студ. юрид. вузов и фак. / В. В. Маклаков. – М. : Волтере Клувер, 2013.
19. Медушевский А. Перспективы дуализма. Очерки политической трансформации | А. Медушевский | | Вестн. Европы. 2008. № 24 URL: <http://magazines.russ.ru/vestnik|2008|24|me7.html>
20. Николаев А. Смешанные варианты разделения властей // Право и жизнь. 2001. № 3. С. 18-31.
21. Полный текст Конституции Франции 1958 года с изменениями, внесенными 23 июля 2008 года // сайт Конституционного совета Французской республики. URL: http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseilconstitutionnel/root/bank_mm/constitution/constitution_russe_version_aout2009.pdf
22. Портнов А. В. Особливості французької моделі конституційного контролю / А. В. Портнов. К: Наука і практика, 2008.
23. Прело Марсель. Конституционное право Франции. М., 1997.
24. Пустовойт Л. А. Система державного управління Республіки Франція: досвід для України / Л. А. Пустовойт, Ю. В. Ковбасюк. К. : НАДУ, 2010. 56 с.

25. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / за ред. О.В.Зайчука, Н. М. Оніщенко (автор глави 5 Н. М. Пархоменко). К. : Юрінком Інтер, 2006. С. 130.
26. Фальшина Н.А. От парламентской к полупрезидентской республике: опыт Франции (III - V Республики): Автореф. дис. канд. юрид. наук. Ростов-на-Дону, 2007. С. 16.
27. Чиркин В. Е. Конституционное право зарубежных стран. М. : Юрист, 2001. С. 1.
28. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн : підручник / В. М. Шаповал // Юрінком інтер, 2010. 288 с.
29. Шония Г.В. Общая характеристика трудового права Франции: Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. Специальность 12.00.05. Трудовое право; Право социального обеспечения / Г.В. Шония; Науч. рук. К.Н. Гусов. М., 2009. 30с.
30. Cohendet M. A. La cohabitation. Le 9ons d'une experience I M. A. Cohendet. Paris, 1993. P. 149
31. Constitution de 1946, IVe République [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.conseilconstitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/laconstitution/les-constitutions-de-la-france/constitution-de-1946-ive-republique.5109.html>.
32. Duverger M. Le systeme politique fran9ais I M. Duverger. Paris, 1996. P. 34.
33. Gilson B. La decouverte du regime presidentiel I B. Gilson. Paris, 19S2. P. 391.
34. LOI n° 2008-1258 du 3 décembre 2008 en faveur des revenus du travail. URL: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00001986554>.
35. LOI n° 2008-789 du 20 août 2008 portant rénovation de la démocratie sociale et réforme du temps de travail. URL:

[http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFT
EXT000019347122&dateTexte=&categorieLien=id](http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFT
EXT000019347122&dateTexte=&categorieLien=id).

36. Massot J. Chef de l'etat et chef du gouvernement: dyarchie et hierarchie
I J.Massot. Paris, 1993. P. 124.